EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNNALLE

Viite: 21.3.2018 päivätty lausuntopyyntö

Asia: Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Syyttäjälaitoksesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi HE 17/2018vp

Lausunnonantaja: Sisä-Suomen syyttäjänvirasto

Lausunto:

Esityksen kohdassa 3.1 todetut tärkeät tavoitteet ovat parhaiten saavutettavissa yhden viraston mallissa. Hankkeen kokonaistaloudellisia vaikutuksia on kuitenkin vaikeaa arvioida etukäteen kuten esityksessä myöhemmin kohdassa 4.1 todetaankin. Jonkin verran resurssisäästöjä esitellyillä perusteilla varmasti syntyy, toisaalta joustavan resurssien käytön seurauksena matkustamisen kulut ja siihen käytetty aika väistämättä lisääntyy.

Johtavan aluesyyttäjän viran täyttäminen määräajaksi:

Vaikka valtiotyönantaja johtamistehtävissä suosii määräaikaisuuksia niin syyttäjälaitoksen ylimmän johdon ollessa vakinaisissa virkasuhteissa yhdenvertaisen kohtelun ja johdonmukaisuuden vuoksi olisi samassa organisaatiossa hyvä noudattaa samaa linjausta myös alemmilla johtamistasoilla. Perusteluissa on esitetty, että johtavien kihlakunnansyyttäjien tehtävässä onnistumista tulee voida määräajoin arvioida, mikä toki on ymmärrettävä näkökulma, mutta silti epäselväksi jää, mikä virkamieslain 9 §:n 2 momentin edellyttämä viran luonteeseen liittyvä erityinen syy on niin erilainen verrattuna laitoksen ylimpään johtoon.

Apulaispäälliköiden määräaikaiset tehtävät:

Myös apulaispäälliköille tulisi perustaa vakinaiset virat. Erikoissyyttäjien osalta tässä uudistuksessa päädyttiin perustamaan vakinaiset virat, vaikka heidänkin tehtävänsä edellyttävät samanlaista vahvaa sitoutuneisuutta ja motivaatiota. Apulaispäälliköt ovat käytännössä saman vaativuustason hallintoon erikoistuneita syyttäjiä enkä näe syytä epäillä, että heidän sitoutumisensa tai motivaationsa olisi heikompi kuin erikoissyyttäjillä. Apulaispäälliköiden tehtävänkuva poikkeaa niin olennaisesti perussyyttäjän tehtävästä, että viran perustaminen olisi perusteltua. Käytännössä apulaispäälliköiden samoin kuin määräaikaisten erikoissyyttäjien tehtävät ovat olleet pysyväisluonteisia eli tehtävien määräaikaisuus helposti aiheuttaa käytännössä hallinnolle ainoastaan ylimääräistä työtä hakukierroksineen. Kun apulaispäälliköt hoitavat paitsi hallinnollisia asioita merkittävässä määrin myös lainkäyttöasioita tehtävämääräyksen päättämisen mahdollisuus

voi myös heikentää aseman itsenäisyyttä ja riippumattomuutta. Ja laitoksen ylimmän johdon ollessa vakinaisissa viroissa yhdenvertaisuus puoltaisi vakinaisia virkoja.

Aikataulu:

Lain säätämisen jälkeen olisi hyvä olla riittävästi aikaa muutoksen valmisteluun ennen lain voimaantuloa. Suunniteltu lakien voimaan tulopäivä 31.10. on hyvin haastava. Vasta alueiden päälliköiden ja apulaispäälliköiden nimitysten jälkeen pystytään alueilla etenemään mm. alueen toimintojen yhtenäistämisen suunnittelussa.

Tampereella 5.4.2018

Hannele Selin-Hakala

johtava kihlakunnansyyttäjä

Sisä-Suomen syyttäjänvirasto